

LIST PASTERSKI EPISKOPATU POLSKI Z OKAZJI 30. ROCZNICY REAKTYWOWANIA W POLSCE AKCJI KATOLICKIEJ

Dziś, w niedzielę Trójcy Przenajświętszej Kościół daje nam do rozważenia słowa Chrystusa posyłającego swoich uczniów na misję: „dana Mi jest wszelka władza w niebie i na ziemi. Idźcie więc i nauczajcie wszystkie narody, udzielając im chrztu w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego. Uczcie je zachowywać wszystko, co wam przykazałem. A oto Ja jestem z wami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata” (Mt 28, 18-20).

Chrystus wypowiada z mocą te ostatnie słowo swego ziemskiego posłannictwa. Wypowiada je w Imię Boga Żywego, a więc w imię Ojca, Syna i Ducha Świętego. Ten, który został odrzucony, jest teraz Panem. Jednoczy w sobie moc Stwórcy, który daje życie światu, i moc Odkupiciela, który zbawia świat. I to On właśnie posyła swoich Apostołów, aby szli na krańce świata, aby wzywali do nawrócenia i głosili Królestwo Boże.

Apostołowie, będąc świadkami życia i zmartwychwstania Jezusa, stali się fundamentem Kościoła, do którego na mocy chrztu św. wszyscy należymy. Poddając się Jego władzy doświadczamy radości bycia Jego dziećmi i dziedzicami tego, co On odwiecznie dla nas przygotował. Należąc do wspólnoty Chrystusowego Kościoła jesteśmy tak jak Apostołowie posłani do świata z Jego dobrą nowiną. Mamy to czynić poprzez naśladowanie Mistrza i bycie Jego świadkami, wnosząc tym samym twórczy wkład w dzieło ewangelizacji. W realizacji tego zadania pomaga nam Trójca Święta, a szczególnie Duch Święty. To Bóg Trójjedyny sprawia, że nasze życie staje się na miarę świadectwa.

Nasze codzienne apostołstwo ma zwykle wymiar indywidualny, osobisty. Wyraża się w zachowaniu wiary i tożsamości chrześcijańskiej wszędzie tam, gdzie jesteśmy. Ma ono również wymiar wspólnoty. W epoce, gdy wiara nie jest już wspólnym dziedzictwem społeczeństw, a jedynie ziarnem - często zapomnianym lub zagrożonym przez ludzi tego świata - istnieje pilna potrzeba apostołstwa zrzeszonego. Obie te formy harmonijnie się dopełniają. Dla realizacji apostołatu wspólnotowego Kościół ustanowił przed laty Akcję Katolicką.

Historia Akcji Katolickiej

Przeżywamy aktualnie jubileusz trzydziestolecia reaktywowania i działania Akcji Katolickiej w Polsce. Chcemy więc przypomnieć o jej ważnej roli we wspólnocie Kościoła. Jak wiemy, formalnie została ona powołana do istnienia już w 1928 r. przez papieża Piusa XI, a w Polsce do jej organizacji i powstanie w 1930 roku przyczynił się znacznie ks. prymas August Hlond. Jednakże po II wojnie światowej, ze względu na zaprogramowaną walkę ówczesnej władzy komunistycznej z Kościołem, zakazano jej działalności. Obawiano się bowiem jej wpływu na życie społeczno-religijne, które wówczas było bardzo znaczące. W nowej sytuacji społeczno-politycznej po 1989 r. podjęto próbę jej reaktywacji, a stało się to na wyraźną prośbę papieża Jana Pawła II.

Papież Jan Paweł II, znając działalność przedwojennej Akcji Katolickiej, pragnął, aby na nowo zaistniała w naszej Ojczyźnie. Z tą prośbą zwrócił się do biskupów w 1993 r., zaznaczając wyraźnie, że bez niej infrastruktura zrzeszeń katolickich w polskim Kościele byłaby niepełna. W odpowiedzi na ten apel podjęto starania o jej utworzenie, które uwieńczono powołaniem do istnienia w 1995 r. Stało się to dzięki zaangażowaniu wielu biskupów, kapłanów i wiernych, którzy w niej widzieli ważne i konieczne środowisko

formacji oraz aktywności apostołskiej ludzi wierzących. Ojciec Święty Jan Paweł II z radością mówił podczas pobytu w Krośnie w 1997 r.: „Jakże dobrze się stało, iż została przywrócona do życia w Kościele na polskiej ziemi Akcja Katolicka (...), która obok różnych ruchów i wspólnot modlitewnych staje się szkołą wiary”.

Wielką radość sprawiła Ojcu Świętemu pierwsza krajowa pielgrzymka Akcji Katolickiej do Rzymu, która odbyła 2003 r. Podczas audiencji Jan Paweł II powiedział: „wiem, że Akcja Katolicka w Polsce posiada już pełną strukturę organizacyjną, obejmującą rzesze ludzi świeckich, którzy z oddaniem służą Kościołowi, odnajdując własne charyzmaty i pola osobistego zaangażowania w dzieło ewangelizacji. Dziś mogę powiedzieć, że Wy, wszyscy członkowie Akcji Katolickiej, jesteście wspaniałym darem dla całej wspólnoty Ludu Bożego”.

W tym miejscu należy wspomnieć z wdzięcznością jej krajowych asystentów i prezesów, członków zarządów i wszystkich zrzeszonych w jej strukturach oraz sympatyków. Są wśród nich ludzie oddani Kościołowi, którzy w sposób niezwykle twórczy przyczynili się do jej istnienia i działania.

Akcja Katolicka potrzebna Kościołowi

Akcja Katolicka od początku pozostaje w służbie Kościoła i realizuje jego cele. Jest ważnym miejscem dla ludzi świeckich, którzy mają do niej prawo. To na mocy chrztu świętego świeccy otrzymują od samego Chrystusa swoje miejsce w Kościele oraz prawa i obowiązek apostołowania.

Jan Paweł II w adhortacji poświęconej wiernym świeckim nauczał: „polem właściwym dla ich ewangelizacyjnej aktywności jest szeroka i bardzo złożona dziedzina polityki, życia społecznego, gospodarki; dalej, dziedzina kultury, nauki i sztuki, stosunków międzynarodowych, środków przekazu społecznego; do tego dochodzą niektóre dziedziny szczególnie otwarte na ewangelizację, jak miłość, rodzina, wychowanie dzieci i młodzieży, praca zawodowa, cierpienia ludzkie” (*Christifideles laici*, nr 23).

Akcja Katolicka jest urzędem Kościoła, to znaczy szczególnym miejscem organizowania laikatu, będącego w ścisłej współpracy z hierarchią Kościoła. To w niej katolicy świeccy mogą realizować powołanie, które otrzymali na mocy sakramentów chrztu i bierzmowania. Dzięki niej w zorganizowanej formie ściśle współpracują z hierarchią kościelną w realizacji celów apostołskich Kościoła.

Błogosławione owoce jej działalności

Trudno ukazać wszystkie owoce działalności Akcji Katolickiej w naszej Ojczyźnie. Wskazując na aktualne, nie możemy zapomnieć także o tych z początkowego okresu jej istnienia. To niezliczona ilość różnych aktywności: modlitwy, rekolekcje, spotkania formacyjne, konferencje i zjazdy, pielgrzymki, pomoc uchodźcom, marsze dla życia i rodziny, przeglądy poezji i pieśni patriotycznej i wiele, wiele innych dzieł.

Stowarzyszenie prowadzi także działalność charytatywną, oświatowo-wychowawczą, wydawniczą i turystyczną. Podejmuje i rozwija działania na szczeblu parafialnym, diecezjalnym i krajowym. Zabiera odważnie głos w trudnych sprawach społeczno-politycznych. Zdecydowanie broni wiary i moralności na szczeblu krajowym. Odważnie stoi na straży świętości małżeństwa i rodziny. Wypowiada się w sprawie godności osoby

ludzkiej i jej praw. Szczególnie wiele miejsca członkowie Akcji Katolickiej poświęcają obronie życia ludzkiego.

Najważniejszym elementem działalności stowarzyszenia jest formacja członków. Należy ona do jego priorytetowych zadań. Formacja daje podstawy do owocnej działalności na rzecz nowej ewangelizacji. Przez lata istnienia Akcja Katolicka stała się dla wielu szkołą wiary, modlitwy, apostołstwa i świętości. Warto w tym miejscu wspomnieć, że za formację odpowiedzialni są kapłani – i to od nich zależy jakość życia moralnego i duchowego zrzeszonych w jej strukturach.

Wielu ludzi wierzących odnalazło w niej bliską wspólnotę, z którą się integrują i za którą czują się odpowiedzialni. Dzięki niej zawiązały się liczne znajomości, wielu rozumiało, że wiara łączy i pomaga czynić wielkie dzieła, których nie sposób wykonać w pojedynkę. Można powiedzieć, że uchroniła wielu z nich przed indywidualizmem. Pozwoliła postrzegać wiarę w jej aspekcie społecznym. Wiara ma bowiem wymiar wspólnotowy i w taki sposób powinna być przez nas przeżywana.

Wszyscy powinniśmy wspierać to dzieło

Akcja Katolicka zasługuje na uznanie i dowartościowanie zarówno przez osoby duchowne, jak i świeckie. Należy więc dziękować wszystkim tym, którzy włączają się twórczo w jej rozwój i biorą za nią odpowiedzialność. Pamiętajmy, że nie tylko my jesteśmy jej potrzebni, ale i ona jest potrzebna nam. Dzięki niej wielu odnalazło ważne miejsce w Kościele, stali się bardziej aktywni w nowej ewangelizacji. Przybliżyli się do swoich duszpasterzy, których wspomagają w posłudze duszpasterskiej, ale też ich duszpasterze znaleźli w nich bliskich współpracowników. Wielu duchownych i świeckich zaświadcza, że bez Akcji Katolickiej życie parafialne byłoby o wiele uboższe.

Zachęcamy wiernych, aby włączali się – każdy na swój sposób – w dzieła podejmowane i realizowane przez to stowarzyszenie. Akcja Katolicka potrzebuje ludzi, którzy zasililiby jej szeregi. Jest w niej miejsce dla osób młodych, dla małżonków i ich rodzin, dla ludzi chętnie włączających się w służbę dla tak wielu potrzebujących. Dołóżmy starań, by mogła ona powstać we wszystkich parafiach, gdyż w każdej z nich są ludzie, którzy oczekują na jej powstanie. Prosimy duszpasterzy, aby z miłością i odpowiedzialnością podjęli to ważne religijnie i społecznie zadanie. Jego realizacja zapewne przyczyni się do ożywienia życia religijnego w naszych parafiach i diecezjach.

Wierni świeccy żyją w świecie, tam uświęcają się i prowadzą działalność apostołską. Świat jest miejscem ich aktywności. Zatem to przede wszystkim oni odpowiadają za uspołecznienie wiary, czyli przenoszenie zasad ewangelicznych z przestrzeni prywatnej do życia publicznego, społecznego i zawodowego. Chrystus ma być obecny w życiu społecznym na wiele sposobów, zarówno poprzez instytucjonalną działalność Kościoła, jak i – przede wszystkim – poprzez świadectwo życia wiernych, którzy żyją Ewangelią w rodzinach, miejscach pracy i przestrzeni publicznej. Ich postawa miłosierdzia, uczciwości i sprawiedliwości uobecnia bowiem Chrystusa w codziennych sytuacjach naszego życia społecznego.

Do zrzeszonych kierujemy apel, by nie zrażali się trudnościami. Trwajcie w Akcji Katolickiej, dostosowując formy działania do konkretnych życiowych możliwości. Jeśli nie możecie czynnie w niej uczestniczyć, to duchowo wspierajcie ją modlitwą i cierpieniem. To jest wielka wartość, za którą serdecznie dziękujemy.

Maryi – Matce Kościoła powierzamy wszystkie dzieła realizowane w Akcji Katolickiej. Spraw, Matko, aby dzięki posłudze tego ważnego stowarzyszenia wzrastała chwała Boża na polskiej ziemi, aby zachowywano przykazania Boże i naukę Ewangelii świętej, aby miłowano Kościół, Ojca Świętego i pasterzy, aby mocą wiary żywej pokonywano bierność i apatię w życiu społecznym, aby otrzymany przed laty dar wolności zaowocował prawdziwym umiłowaniem Ojczyzny.

„Akcjo Katolicka, nie lękaj się. Należysz do Kościoła i mieszkasz w sercu Boga!”. Niech te słowa św. Jana Pawła II, jej Patrona, umocnią zrzeszonych w działalności apostołskiej, niech dodadzą odwagi duszpasterzom i wiernym do większej troski o jej przyszłość. Ufamy, że Bóg hojnie nagrodzi wszystkich za to, co czynią, będąc w służbie Kościoła i Akcji Katolickiej. Króluj nam Chryste!

Podpisali pasterze Kościoła katolickiego w Polsce obecni na 401. Zebraniu Plenarnym Konferencji Episkopatu Polski.

Katowice, 12 czerwca 2025 r.

List przeznaczony do odczytania w niedzielę, 31 maja 2026 r.

Za zgodność:

✚ *Marek Marczał*
Sekretarz Generalny
Konferencji Episkopatu Polski